

SZÁNTÓ

Politikai
napiap

ELŐFIZETÉSI ÁRA

A kiadóhivatalban átvéve.
Egész évre 10
Negyedévre 4
Helyben házhoz hordva.
Egész évre 20 kor.
Negyedévre 8
Vidékre postán szállítva.
Egész évre 24 kor.
Negyedévre 6
Egyes szám ára 8 fillér.

Megjelenik minden nap, a hétfő és
ünnepek utáni napok kivételével.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Nagyvárad, Szilágyi Dezső-u. 9.

A szerkesztőség kéziratok vissza-
adására vagy megőrzésére nem
vállalkozik.

Előfizetések és hirdetések a kiadó-
hivatalhoz intézendők.

XIX. évfolyam 165. szám.

Nagy-Várad.

Szombat, 1913. július 19.

Mezőgazdasági demokrácia.

(K. Ö.) Pénzügyi szakemberek állítása szerint a jó aratás meghozza majd a pénzügyviszonyokban mutatkozó rendkívüli feszültség megváltoztatását. Mégis mindent elkövetnek nálunk, hogy az aratást elértéktelenségek. A mezőgazdasági munkálkodás egyik főeredménye az aratás és bár a kereskedelem és ipar szivszorongva várja annak eredményét. mert ettől függ mindkettő boldogulása, mégis a közgazdasági politikában mindent elkövetnek, hogy az az irányzat kerüljön felülre, mely a mezőgazdaság boldogulását lehetetlenné teszi.

A mezőgazdasági termények előállításához föld, tőke, fizikai és szellemi erő egyaránt szükséges. Mégis vannak oly rövidlátó emberek, akik azt hangoztatják, hogy a mezőgazdasági produktumok előállításához kevés szellemi és kevés fizikai erő szükséges, a föld a föld. Amikor tehát agrár vámtarifát alkalmazunk, ezzel az antiintelligens irányzatnak vagyunk hívei. Az agrár vámtarifa prémium a földbirtokra nézve és az intelligencia érvényesülésének akadálya. A föld megműveléséhez untig elegendő az az intelligencia, melylyel az oláh és szerb paraszt rendelkezik.

Aki így beszél, meg ír, mint azt a napokban egy híres merkantilista megtette, az szörnyen leszólja a mezőgazdasági munkát általában, de különösen a magyar gazdálkodót, de aztán meg elárulja, hogy fogalma sincsen a mezőgazdasági kulturáról, mely a szakoktatásügy terén, annak alsó, közép és felső

vonatkozásaiban, speciális szaktudománnyá nőtte ki magát. Elég lesz ebből ennyi is. Azt hiszem, a gabonatermeléshez csak kell annyi szaktudomány, mint egy cipő megfoltozásához.

A földművelésügy merkantilistáink szerint reformra szorul. A reform alapja a mezőgazdasági demokrácia. Ez miben áll? Abban, hogy a nagybirtokot feldaraboljuk és a kisgazdák kezére juttatunk. Ugyanis a nagybirtok akadálya a többtermelésnek és oka, hogy a magyar mezőgazdaság nem jobb Oroszország és a Balkán mezőgazdaságánál. A mezőgazdaság elmaradottsága pedig akadálya a kereskedelem és ipar fejlődésének. Szóval le a nagybirtokokkal, le a hitbizományokkal, mert a meddig nagy birtok és hitbizomány lesz Magyarországon, addig a kisgazda nem tud boldogulni. De le az agrár vámmal is, mert a magasabb gabonaárak nem hoznak hasznot az országnak, csak Ausztriának, mely a neki fizetendő adósság és kamat címén elszedi tőlünk a pénzt.

Ez lenne tehát a mezőgazdasági demokrácia. Vagyis szabaddá tenni a magyar földbirtokot, hogy az az idegenek, a nemzetiségek és azok kezébe jusson, kik a keresztény Magyarország kialakulását teszik lehetetlenné. A nagybirtok felosztásából ezeknek, de nem a kisgazdáknak lenne haszna. A kisgazda-osztály csak a telepítés révén erősíthető, de csakis oly telepítéssel, melyet az állam céltudatos politikával és elegendő anyagi eszközökkel csinál.

A mezőgazdasági demokrácia jelenti továbbá, hogy éket kell ütni

a nagybirtok és kisbirtok közé, mely egymásra van utalva és érdekeik is azonosak. A többtermelésnek nem a nagybirtok akadálya, mely a többtermelésben vezet, hanem az agrár vámvédelem elégtelensége és a szaktudás hiánya az oka. Az igazi agrárpolitikának ez a két sarkalatos tétele. A szaktudás fejlesztése és az agrár vámvédelem fenntartása. Németország kancellárja csak a napokban is hangoztatta, hogy az agrár vámvédelem fenntartása nemzeti követelmény, mert minden nemzetre életkérdés, hogy az élelmiszerek előállításában a külföldtől függetlenítse magát.

A mezőgazdaság érdekeit ellentétbe hozni az ország egyéb gazdasági ágával, a legnagyobb együgyűség, de meg veszedelmes is, mert az ország megkárosításával jár. A demokrácia szóval pedig ne dobálózunk. Vegyük csak az igazi értelmét és öntsünk igazi tartalmat belé és akkor megkapjuk a nemzeti földbirtokpolitikát és az agrár vámvédelmet. Az aratás értékéről pedig ne csak szónokoljunk, hanem tegyünk meg mindent, hogy az az országra valóban értékessé is legyen.

Kossuth Ferenc nem beteg. Budapest, jul. 18.

(Saját tud.) Mahlheiből jelentik, hogy Kossuth Ferenc betegségről terjesztett hírek nem felelnek meg a valóságnak. Kossuth Ferenc teljesen jól érzi magát és minden nap megteszi a rendes napi sétáját.

Főraktár:

Nagy-Várad
Kossuth Lajos-u.
FEKETE SAS
épületben.

Turul-cipő

Elsőrangú, elegáns és kényelmes.

Főraktár:

Nagy-Várad
Kossuth Lajos-u.
FEKETE SAS
épületben.

Bulgária veszedelme.

Bulgária közeleg a katasztrófához. A hadiszerencse végleg cserbenhagyta. Ferdinánd, látva azt a fegyelmetlenséget és kimerültséget, amely hadseregében uralkodik, a nagyhatalmakhoz fordult segítségért. Tény az, hogy Bulgária megsemmisülését csak gyors beavatkozás akadályozhatja meg. Valószínű most már az is, hogy a monarchia kilép semlegességéből és Oroszországgal egyetértőleg helyreállítja a békét. A mai nap legérdekesebb eseménye az a bécsi távirat, amely arról szól, hogy Danev bolgár miniszterelnök öt millió frankért elárulta a bolgár politikát Oroszországnak. Érdekesnek érdekes ez a hír, de hasonló esetekben megszokott.

Mentsék meg Bulgáriát.

Bécs, július 18.

Ferdinánd bolgár király több európai államfőhöz, így Ferenc József királyhoz is azal a kéréssel fordult, hogy Bulgáriát jelenlegi katasztrófájában támogassák.

Danev az áruló.

Bécs, jul. 18.

Rendkívüli forrásból jelentik: Danev bolgár miniszterelnök öt millió frankot kapott Oroszországtól, hogy a bolgár politikát zátonyra vigye.

A hatalmak lépése.

London, jul. 18.

A Daily Telegraph jelenti a hatalmaknak Konstantinápolyban, Szófiában és Bukarestben teendő lépéséről. A keleti Balkánországtól ígéretet fognak kérni arra vonatkozóan, hogy tiszteletben fogják tartani a londoni szerződést. Bulgáriának azt a tanácsot fogják adni, hogy a Görögországgal és Szerbiával való békefeltételek tárgyalására meghatalmazottakat küldjön, Romániának pedig azt fogják tanácsolni, hogy hadseregét ne küldje Szófia ellen.

Páris, jul. 18.

A Matin jelenti: A hatalmak el vannak határozva, hogy energikus nyomást gyakorolnak a portára és esetleg Konstantinápoly előtt rendezendő flottatüntetéssel is fenyegetni fogják.

Ferdinánd

Filippopoliszba megy.

Bukarest, jul. 18.

Az Univerzul jelenti, hogy a román hadsereg előrenyomulását Szófiáig folytatni fogja. Ferdinánd király elhatározta, hogy Szófiát elhagyja és Filippopoliszba megy.

Visszavont román csapatok.

London, jul. 18.

A Times jelenti Szófiából: A román csapatokat Mezdrából és Várnából visszavonták. Ezt az intézkedést minden valószínűség szerint a hatalmak akciójára kell visszavezetni. Északbulgáriában a vasuti for-

galom megszakít igen nagy kellemetlenséget okozott, különösen a bolgár hadsereg élelmezése tekintetében.

Kitű felelet a bolgár királynál.

London, jul. 18.

A Daily Telegraph jelenti Bukarestből: Károly király a bolgár király táviratára kitűzően és a konvenciók kifejezéseivel felelt. Kifejezte azt az aját, hogy a régi jó viszony Románia és Bulgária között minél hamarabb helyre kell állni és hogy a hadviselő államok az özetes békefeltételeket hamar alá fogják írni.

Macedona önállósítása.

Róma, július 18.

A Tribuna munkatársa Brindisiben beszélgetést folytatott egy előkelő román diplomatával, aki éppen hazatérőben van Bukarestbe. A román diplomata ezeket mondta:

— A román kormány a balkáni birtokviszonyok ujjaállítását fogja javasolni. Legközelebb a teljes autonómiát fogja kérni Macedónia számára és azt, hogy Monasztir az új Albániához csatoltassék. Ha Szerbia és Görögország ellenállana, akkor nincs kizárva, hogy Románia Bulgáriával egyetértve fegyverrel fog érvényt szerezni követelésének.

Cziffra Kálmán körútja.

A telti fehérvárosi.

Az ujfalu választás napja gyorsan közeledik. A kerületben már teljesen kialakultak a pártok. Az eddigi kilátások, a választópolgárság hangulata Cziffra Kálmán diadala mellett tanuskodnak. Tegnap újból köruton volt Cziffra. Az eddigi utakat is mindenütt a lelkesedés, a választók szeretete és ragaszkodása jellemezte, a tegnapi azonban fölmulta azokat.

Tegnap reggel Mezőpeterden tartotta programbeszédét Cziffra Kálmán. Kora reggel Biharkeresztesre érkezett a jelölt, ahol a munkapárt vezető férfiai várakoztak reá. Innen négy kocsival indultak Peterd felé. Mezőpeterden már várakoztak a választók, akik teljes számban jelentek meg.

Érdekes, hogy még a beszéd megkezdése előtt hosszú kocsisorral megérkeztek a Pusztatoldiak is akik lelkes éljenzéssel üdvözölték Cziffra Kálmánt. Mezőpeterden a községi jegyző nem lehetett jelen, mert édes anyja temetésén kellett lennie. Így az ő távolléte folytán Pintye György görög keleti lelkész üdvözölte a jelöltet. Majd Serb János tanító intézett beszédet a választókhöz. A két beszéd után Cziffra Kálmán adta elő programját, amit nagy tetszéssel fogadott a közönség.

A programbeszéd után az egész választópolgárság kocsikra ült. Mezőpeterdről Pus-

tatoldra mentek át és ott is elmondta programbeszédét Cziffra Kálmán. A lelkesedés itt határtalan volt. A választópolgárok egyhangulag elhatározták, hogy Cziffra Kálmán mellett maradnak. Hogy pedig határozatának külsőleg is kifejezést adjon a közönség, már előre elkészített hatalmas fehér selyem lobogót bontottak ki, melyen pompás aranybúttal volt felírva:

Pusztatold közönsége

A községben ma már nincs is más lobogó csak fehér. Pusztatoldon délben nagyszabású bankett volt.

Délután Bojtra ment át Cziffra Kálmán kíséretével. Itt Bán István lelkész üdvözölte a jelöltet. Lelkes szavakkal méltatta Cziffra Kálmán, mint főszolgabírónak tevékenységét, mely által az egész kerület szeretetét és háláját vivta ki. Ezt a tevékenységet most, hogy a parlamentben foglal majd helyet csak jobban fogja tudni kifejezni.

Cziffra Kálmán beszélt ezután. Ismertette a programját és kérte a polgárság bizalmát. Percekig éljenezte a közönség Cziffrát.

Bojtról Bedőre ment át a jelölt kíséretével. A község határában 25 tagból álló lovas bandérium fogadta az érkezőket. Zászlókkal diszitett utcán vonult be a községbe Cziffra, ahol a lakosság teljes számban gyűlt össze a piac-téren. A választók előtt nagy tetszés mellett mondta el programbeszédét Cziffra, aki ezután haza jött Nagyváradra.

Vasárnap ismét több helyen fog beszélni Cziffra.

A kamara bucsuja Beöthy László minisztertől

Dr Beöthy László volt kereskedelemügyi miniszter lemondását az egész ország igaz, mély sajnálattal fogadta, mert látta azt a fáradhatlan törekvést, eredményes munkát, mélyeséges tudást, ami Beöthy László egyéniségét oly becsesté teszi.

A kereskedelemügyi miniszteriummal összeköttetésben álló testületek bucsut vettek a távozó minisztertől.

A nagyváradi kereskedelmi és iparkamara a következő meleg hangu levelet intézte a volt miniszterhez:

Kegyelmes Urunk!

A mély tisztelettel alulirott kereskedelmi és iparkamara őszinte sajnálattal értesült Nagyméltóságod megmásíthatatlan elhatározásáról, melynek következménye gyanánt a kir. kereskedelemügyi miniszterség diszes állásától nem várt lemondása megválni méltóztatott.

Az az eredményekben kiválóan gazdag működés, melyet Nagyméltóságod minisztersége idején hazai iparunk és kereskedelmünk érdekében kifejtett, a legteljesebb elismeréssel találkozott politikai pártállásra való minden tekintet nélkül széles e hazá-

ahol óriási választékban kaphatók: Irigátorok, fecskendők, gumiharisnyák, szuszpenzoriumok, gumi-lepedők, vatta és mindenféle **szülészeti és betegápolási cikkek.**

Mentőszekrények nagy raktára, múlábak, támgépek, műderek jutányos árban és kitűnő kivitelben készíttetnek. **Telefon 419.**

SÉRVKÖTŐK, HASKÖTŐK

méret szerint felelősség mellett már 2 kor.-tól kezdődő árban készíttetnek

Fehér János kötszer gyárában (Rákóczi-ut, Bémer-tér.)

ban. Az ország lakossága Nagyméltóságod kitünő személyében közgazdasági életünknek egyik erős kezű avatott szemü, meleg szívé és világos elméjü bajnokát tanulta ismerni és tisztelni.

A törvényes érdekképviseletünkre bizott kerületre nézve pedig valósággal áldás volt azon legfelsőbb akarat érvényesülése, mely Nagyméltóságodat a kereskedelmi tárca vezetésére kiszemelni méltóztatott. Számos nagy jelentőségű alkotás és intézkedés hirdeti városunkban és megyénkben Nagyméltóságod kitünőségét és kegyes jóindulatát.

Es most, amidőn bucsuzó szavunkkal járulunk Nagyméltóságod magas színe elé, nem mulaszthatjuk el, hogy soha el nem muló hálánkat és köszönetünket fejezzük ki egész közéletünk, kerületünk és kamaránk érdekében kifejtett fáradhatatlan munkásságáért. Egyben remélni merjük, hogy áldásos

tevékenységére és ügyszelő buzgalmára számíthatunk ezután is mott, ahol nemzeti jólétünk megalapozásávégett sorakoznak esatarendbe mindazokkiket hivatásuk, tehetségük és ügybuzgalma arra képesít.

Nagyvárad, 1913 júliul6.

A nagyváradai kereskedelmés iparkamara.

Dr Moskovits József Oláh Béla
elnök. fogalmazó.

Bizalom Tisának.

Epees, július 18.

(Saját tud.) Sárosármegye törvényhatósági bizottsáa egyhangulag bizalmat szavazo gróf Tisza Istvánnak és kormánának.

Biharvármegyének hamis a címere.

Elfelejtett határozat.

Mi van a valódi címerrel.

Az utóbbi időben napirenden van a címerek ügye. Mintha csak Nagy Lajos, vagy Mátyás korát élnénk, oly nagy szerepe jutott újból a címereknek. Eddig a muzeumok kínesei között, régi nemesi családok leszármazottainak lakásában előkelő helyen a falon, rendesen az ajtóval szembe és a történet tudósok szemeiben volt fontos dolog a címer. Ez a nemtörődömség, melyhez egyik másik helyen hozzájárultak háborúk, elemi csapások, no meg a megélhetési küzdelem stb. azt eredményezték, hogy a címerek feledésbe mentek. Ahol használták is, nem fordítottak rá nagy gondot; így történt aztán meg az, hogy a sziklából hal, a nádkőfalból bástya lett, vagy a szőlőtöke egy-két szőlőfürtté zsugorodott össze, a buzalkalászból kéve lett, melyet valami leleményes címermester egyenesen az égbe ültetett.

Néhány évvel ezelőtt *Bunyitai Vince* pápai prelátus Magyarország egyik legkiválóbb történettudósa volt az első, aki nagyszabásu kutatásai közben a címer ügyet ismét felújította és ráterelte az ország érdeklődését. Akkor *Bunyitai Vince* Biharvármegye címeréről állapította meg, hogy az nem az eredeti címer, hanem csak gyöngye utánzata annak. A címer tárgyainak elhelyezése és alakjai teljesen elütök az eredetitől. A kiváló tudós megtalálta Biharvármegyének eredeti címerét is és felfedezését bemutatta a vármegyének.

A vármegye törvényhatósága örömmel és nagy elismeréssel fogadta a megtalált évszázados címet. Kimondták akkor, hogy a jövőben csakis ezt a feltalált régi címet fogják használni. Nem akarták ugyanis a használatban lévő pecséteket eldobni.

Azóta jó pár év telt már el. És mit látunk? A vármegye házán ócska, kopott címer diszeleg, a hivatalos aktákon még mindég a rossz címer diszeleg. A vármegyének egyetlen egy intézménye van az elemekórház, melynek homlokzatán a valódi, a történelmi hűségnek megfelelő címer van. Azóta alszik a nevezetes ügy aktája a sertes-szállítások, járványok, házasság kihirdetés alóli fölmentés aktái között és csendesen lepi a finom aktapusztító por.

Ezért valóban kár volt kiváló történeti tudósunk fáradozása és nagylelkűsége, hogy a vármegyét felvilágosította tévedéséről és megajándékozta egy fontos történelmi ereklyével.

Most, hogy az országos levéltár revizálja az egész ország címer ügyét, üdvös volna, ha egy tekintet vetne Biharvármegye címerére is. Mert amely jogosultsággal megkérdezte a sárkányhuzó Csökmőtől, hogy honnan vette a várfalat, ép úgy megkérdezheti Biharvármegyéétől is, hogy hol

Államosítás előtt elmarad a tisztujítás

Bizalmas értekezletek a főispánnál. — Előkészítik a tisztujítás elhalasztását.

A kormány félhivatalos organumai már jóelőre bejelentették, hogy a kormány őszi programjának legfontosabb pontja lesz a vármegyék államosítása. A legutóbbi képviselőválasztások alkalmával, a jelöltek programbeszédükben is a fősulyt erre fektették, nyilván azért, mert felsőbb helyről kaptak erre utasítást.

A belügyminisztériumban lázasan folyik ennek a nagyszabásu reformnak az előkészítése. Az a munka, ami most folyik a miniszteri előadók szobájában, még csak a nagy ujítás kicsi kis része, de már az megáéban oly nagyarányu, hogy abból arra lehet következtetni, miszerint komoly alapokon alapos tanulmány után fogják elkészíteni a javaslatot.

A közigazgatás előkészítésére a kormány-nak nincs korlátlan ideje. A legvégső határidő, mely alatt életbe is kell léptetni az államosítás törvényeit, 1915 január 1 lehet. A javaslatnak pedig már a folyó évben szentesítve is kell lenni.

A kormányt ebben az ügyben erősen sürgeti az általános tisztujítás, mely a folyó év végén megy végbe. Az államosításnak tehát 1913 december 31-ig törvényben kell lenni. Ha ugyanis erről az évről elmaradna az államosítás, ugy megtartanák a tisztujításokat és akkor csak majd hat év elteltével lehetne újból napirendre venni a fontos ügyet.

A kormány-nak tehát most első feladata, hogy a tisztujítások tárgyában intézkedjék. És ez irányban már a lépések meg is történtek.

Pár nap óta lázas érdeklődés központja ez a fontos kérdés Biharvármegyénel. *Miskolczy Ferenc* főispán legutóbbi budapesti útja szoros összefüggésben van az államosítás kérdésével. A főispán már megkapta a a belügyminisztériumban a kellő instrukciókat és azok értelmében megindította Biharban a kellő akciót.

Naponta a vezető tisztviselőkkel bizalmas tárgyalásokat folytat a főispán és lassan, de biztosan viszi elő a kormány őszi terveit. A legfontosabb tárgy most természetesen, hogy mi fog történni december 31-én. A fennálló törvények értelmében a tisztviselők december 31-én tul ulajdonképen csak újabb választás alapján működhetnek. A vármegyének kötelessége tehát ekkor megtartani a tisztujítást.

A kormány-nak pedig érdeke, hogy azt megakadályozza, mert, ha a tisztujítás megtörténik, a tisztviselők aköz kötelesek az állam szolgálatába átmenni, hanem ragaszkodhatnak a tisztujítás adta jogaikhoz és hat évig még a vármegye tisztviselői maradhatnak. Ebben tárgyal most a főispán a tisztviselőkkel.

Hogy milyen álláspontot foglalnak Biharvármegye tisztviselői, azt még nem lehet tudni. Mindenesetre a bihari gárda ez alkalommal sem fog akadályokat gördíteni a reform elé. A belügyminiszter előzetesen, törvényes alapon rendeletet fog kiadni, a melyben a tisztviselők mandátumait egy évi időtartamra meghosszabbítja. Ez alatt az egy év alatt aztán nem csak a törvény maga, de az egész ország új tisztikarának beosztása is meg fog történni.

1915. január hó elsején jár le a meghosszabbított mandátum és akkor már megérkeznek a kinevezések és megkezdhetik működésüket a tisztviselők.

A tisztikar véleményét már pár nap alatt fogja tudni a főispán, aki arról értesíteni fogja a belügyminisztert. Ez az első lépés az államosítás felé, amit követni fog a hivatalok államosítása. Ebben a dologban az összes tisztviselők véleményét ki fogja kérni a miniszter.

Az eddigiekből következtetve a nyár lázas tevékenységgel fog eltelni a vármegye-házán.

HERBST Arany-, ezüst-ékszer és óra : áruháza :

NAGYVÁRAD, Fő-utca, Rákóczi-ut 1. sz.
Guttman-ház (Barna Jenő női divatüzlete mellett.)

Mai naptól kezdve vásárolhatni :

Aranyláncok, nyakláncok 10, 12, 14 kor.
Gyűrűk 4, 5, 8, 10 kor.
Fülbevalók 2, 3, 4, 6, 8 kor.
Karikagyűrű 5, 6, 8 kor.
Acélórák 4, 5, 6 kor.
Ezüst óra 7, 8, 10 kor.
Arany női óra 20, 25, 30 kor.
Férfi aranyóra 35, 40, 50 kor.

Ingaóra 10, 12, 15 kor.
Ébresztőórak 2.50, 3, 4 kor.
Valódi ezüst kés és villa 6 pár 13-14 kor.
Órajavítás 1 koronától kezdve.
Ékszerjavítások és fátalakítások olcsón eszközöltenek.
Szemüvegek beteg szemekhez orvosi recept nélkül kaphatók.

szedte kérébe azt a buzát, amit a cimereken a levegőbe ültetett.

Az országos levéltár rendeletére talán leverné az alispán a cimerektől a port és talán Biharvármegye is igazi, a történelmi hűségnek megfelelő címerrel rendelkezne. Ezzel legalább rendezve lenne véglegesen a cimerekérdés is.

Ostromolják

a váradi könyvkereskedőket.

Tizszeres árat ígérnek

Larisch grófnő könyvéért.

Haj-haj, az ügyészség ismét botrányt vert föl egy könyv körül. Pedig nem is égőpiros a fedele, nem is pornográf író írta, hanem rózsaszín körmű grófnő. Természetesen ismét borzasztó hühéval ment a dolog, lármáztak az elkobzással, lobogó máglyát raktak a bársonyos könyv alá. És Larisch grófnő „My pass” könyve egyszerre világhírré tett szert.

Az ügyészségnek számolnia kellett volna azzal a körülménnyel, hogy a Langos beállítás után felrajzik a kíváncsiság, az emberek szomjasak a tiltott könyvekre, direkt azokat keresik s a hatósági vörös pecsét a legjobb ajánlólevél arra, hogy elkeljen a könyv.

Larisch grófnő könyvét Nagyváradon is keresték. A rendőrség sorra járta a könyvkereskedéseket és hajszolta a példányokat. Egész Nagyváradon egyetlen egy példány akadt dr. Fleischer Béla ügyvédnél, aki azt be is szolgáltatta. Baróthy ügyész ur kandallója égette pórrá.

De azóta nincs nyugta a publikumban. Gimnázisták, gólyák, kereskedősegedek, ügyvédek, ügyvédek és mindenféle rendű és rangú emberek a legnagyobb szenvedéllyel kutatnak egy My pass után.

Az elkobzott könyv, mint az ismeretes, rendkívül indiszkrét, sőt egyenesen durva. Erzsébet királynő intim környezetébe hazug jeleneteket visz be s megtépázza azt a nimbuszt, amelyet köréje a magyar nép szeretete font.

Lesújtó kommentárt lehetne írni a könyv erejéről, aki a fenséges asszony szalonjából, a legmagasabb élet szőnyegeiről, főhercegnők aranyos ablakai mögül ilyen nyers memoárokat hoz. És az embereket nem Larisch grófnő szenvedései érdeklik, hanem a ragyogó királyi palota, a lakájok suttogása, a bitorok csöndje.

Minden ember titokzatosan körülnéz, amikor belép a könyvkereskedőhöz. Félre vonja s aztán a fülébe sugja:

— Szeretném... nagyon... megfizetem... a My pass-t... Tizszeres árt adok, csak szerezze be nekem.

Szegény kereskedők sirva néznek a többi aranysarku magyar könyvre, amikor megtagadják a My pass beszerzését. Ha Mikszáth, Herczeg, ó nem: Pakots, Gárdonyi vagy Krudy menne úgy...

Naponta 15—20 ember ostromolja most a könyvkereskedőket, hogy hozassa meg neki az elkobzott könyvet. Az angol kiadás ára 16 korona, a németé 6 korona. De Nagyváradon még nem akadt kereskedő, aki megkockáztatta volna a kétséges és veszélyes rendelést.

Elgették Szlávyné leveleit.

Botny a budapesti házkutatáson.

A Tiszántul tántotta ki azt a szenzációs válpör, aly Szlávyné József és felesége Hortovány Blanka között folyik. Megirtuk azt az izgalmas hajszát, amit a megszökött feleség után tartott a férj ügyvédje, dr. Davidócs. Hortoványi Blanka, a nagyuri hölgy legunt az érkenézi kastély csöndjét és megszökött. Budapesten, Bécsen keresztül ldözte az ügyvéd egész detektiv serreggelde Prágerhofnál elvesztették Szlávyné nyomát, aki azóta ismeretlen helyen tartózkod három gyermekével együtt.

A gyermekeket a férjnek ítélte a bíróság s a férj nem id hozzájuk jutni.

Házkuptás az anyósnál.

A budapesti dektiveknek sikerült megtudniok, hogy Szlávyné anyja a fővárosban lakik Só-utca 8. sz. a. Azt is megtudták, hogy az anyós állatlon levelezik leányával.

Ezt jelentették a nagyváradai bíróságnak és tegnap reggel a vizsgálóbíró távirati utasítást adott, amelyben elrendeli, hogy a budapesti rendőrség tartson házkutatást özv. Hortoványi Józsefné lakásán és foglalja le a leánya és Grósz Ármin ügynök által írt leveleket.

A budapesti rendőrségről autóm dr. Szalay Jenő r.-fogalmazó ment ki Só-utca két detektivvel. A rendőrség láttára az anyós rendkívül izgatott lett.

— Kit keresnek az urak?

— Mi kérem vizsgálóbírói parancsot teljesítenek. De megjuk foglanni Szlávyné Józsefné és Grósz Ármin ügynök leveleit, melyek a nagyságos asszony birtokában vannak.

Az özv. matróna izgatott hangon tiltakozott a rendőri beavatkozás ellen, majd

hirtelen beugrott a belső szobába és belülről kétszer ráfordította a kulcsot.

A detektiveket meglepte a szokatlan ellenállás. Be akarták törni az ajtót, de nem sikerült. Mire lakatost hívtak, eltelt egy negyedóra és az anyós odabent el kezdett segítségért kiabálni:

— Gyilkosok! Betörők! Segítség!...

A forró kályha.

Majd egy fél óra mulva nyitott ki az ajtó. Maga az özvegy nyitotta ki. Egészen nyugodt volt.

— Tessék házkutatást tartani.

A fogalmazó tisztában volt azzal, hogy az özvegy valami manővert hajtott végre. Erős kutatást rendelt el s mivel égett szag esapta meg az orrát, végignézte az összes kályhákat.

A fürdőszoba kályhája forró volt. A kályha szájában még piroslott a tűz a fekete papír alatt.

— Kegyed asszonyom elégette a leveleket, amelyekből megtudtuk volna leánya tartózkodási helyét.

— Ugy van. Ezek a levelek privátlevelek voltak. Semmi köze hozzá a hatóságnak.

— Hol vannak az ügynök levelei?

— Én nem is ismerem az ügynököt. Ilyen leveleim nincsenek.

A rendőrség emberei megnyult orral távoztak és jelentést tettek az esetről Kreesáryi Kálmán főkapitány-helyettesnek.

Az eset kínos feltűnést keltett a fővárosban. Nagyváradon izgatottan tárgyalják a válpörnek ezt az izgalmas detektivszenzációját. Legközelebb szenzációs intézkedést várnak a vizsgálóbírótól.

ÉLES HARC

A KÁVÉHÁZI TRÓNUS KÖRÜL.

Ki közvetítsen állást? — Száznál több hölgyet fognak kihallgatni.

Rendkívül éles harc folyik most az iparhatóság előtt. Érdekek villannak össze s a hosszas aktaharc mögött mély szociális vonatkozás húzódik meg. Ennek tulajdonítható, hogy az iparhatóság is különösebb gondot fordít az ügyre, magasabb szempontot vesz figyelembe és igyekszik elvi jelentőségű ítéletet hozni.

A kávéházi berendezés egyik legfontosabb alkatrésze a kassza, az aranytükrös trónus, ahol bánatos mosollyal szokott ülni a fényes korema tündére. Körötte futkározik a gyűrött zsakettes fekete sereg, amelyet ő ezüstszegővel szokott dirigálni.

A pincérek és a felirónók állása, illetőleg alkalmaztatása ma már virágzó ipari ág, amit populáris nyelven úgy hívnak, hogy „cupringer”.

Az állásközvetítőnek tekintélyes jövedelmet biztosít ezeknek az embereknek elhelyezése. És ha csak egy napig is volt az egyik üzletben az illető, azután pedig átment másikba: a közvetítési díjat meg kell fizetni.

Érthető tehát, hogy a közvetítést más is szívesen vállalná. Vállalná a Pincér Egye-

sület is. Olyan jól van szervezve ez az egyesület, hogy kiterjedt összeköttetései révén mindig biztosítani tud állást a hozzáforduló alkalmazottnak.

Ezen az alapon a nagyváradai Pincér Egyesület az iparhatósághoz fordult, hogy engedje meg az egyletnek az állásközvetítést. Az iparhatóság azonban nem akart konfuziót teremteni, hogy a közvetítők és az egylet egyszerre birjanak engedéllyel és az engedély kiadását megtagadta.

A Pincér Egyesület azonban ennek ellenére is vigan liferálta a kávéházaknak a pincéreket és tornyos frizurájú felirónókat.

Silbermann és társa, akik már régen tartanak fent Nagyváradon elhelyező-intézetet, rossz szemmel nézték a pincérek egyletének ily értelmű működését és egy szép napon feljelentették az egyesületet.

Dr. Dajka Endre rendőrkapitány, mint az ipari ügyosztály vezetője, belátta, hogy itt nem fog egyhamar megszűnni az elkeseredett érdekharca. A feljelentés temérdek tanura hivatkozik, akik szeretszét vannak az egész országban. Gondolható, hogy a közvetítő intézet pontosan felsorolja mindazokat, akiket a pincéregylet helyeztet el. Így aztán

több, mint száz városba ment Nagyváradról megkeresés, hogy ott eskü alatt hallgassák ki az alkalmazottakat.

A monstrepört az eskü alatti kihallgatással akarja egy-kettőre befejezni dr. Dajka Endre.

Azután pedig oly irányt kíván adni a

kérdés további fejlődésének, hogy a közvetítés kerüljön hatósági kezelésbe.

Ezt a törskvést támogatja egy már meglévő miniszteri rendelet is.

De előzza, ez a törekvés azt is, hogy megtisztítsa a várost azoktól a helyiségektől, ahol napoig henyél, alszik a cseléd-nép. A rendőrbírói tapasztalatok és adatok, amelyeket az iparhatóság már beszerzett, azt bizonyítják, hogy az éjszakai ledér nép-ség innen ár ad ki a városba. Becsey ör-mester a razziaik alkalmával nagyon sok ilyen „elhelyeződő” lévő perszónát fogott össze. Az éjszakai élet purifikálásában tehát jelentős lépés lenne a hatósági elhelyező intézet, mely már több nagy városban főt áll.

HIREK

Tájékoztató.

Julius 27. A Katholikus Népszövetség Anna-bálja
Püspök fürdőben.

*** Szent Vince napja.** A mai napot, Szent Vince napját az egész világ ünnepli, anélkül, hogy tudná. Szent Vincze lelke él az irgalmas nénék rendházaiban, mely rend az egész világon el van terjedve, s míg Szent Vince fiai a lazaristák legkitűnőbb lelkipásztorai az egyháznak, addig Szent Vincze leányai az emberi nem minden nyomorában vigasztalók. Az alapító nagyszentnek napja csendes buzgóságban telik el a zárdákban. Ma minden Szent Vincze házában ünnepélyes szent miséket tartanak az alapító páli Szent Vincze tiszteletére. Szent Vincze napja reánk, váradiakra nevezetes évforduló. Tizennégy évvel ezelőtt ugyanis e napon adta vissza nemes lelkét teremtőjének Szent Vincze szellemének legbuzgóbb terjesztője Négáll püspök. Emlékét áldják ma is és áldani fogják századok múltán is.

*** Radnai püspök és a kath. nagygyűlés.** A XII. országos katolikus nagygyűlés, védőségét a püspöki kar tagjai közül újabban Zichy János gróf elnökhöz intézett levél értelmében Radnai Farkas besztercebányai püspök fogadta el a következő szavak kíséretében:

Nagyméltóságú Elnök Ur!

Alig van messzebb és mélyebben ható feladata a Nagyméltóságod kipróbált bölcs vezetése alatt működő Országos Katolikus Szövetségnek, mint évenként a nagygyűlés rendezése.

Egy-egy ilyen nagygyűlésünk a népelet tengerén a katholicizmusban rejlő erőknél dagálya, a poshadástól megmentő, a hullám-tömeget tisztító és hangosan felzúduló mozgalom áradata, mely evangéliumi szavával életet, fentart, erősít, egységes özőnében pedig a hatás, a bizalom, a siker biztosítékait nyújtja.

Minden elismeréssel és köszönettel fogadtam tehát Excellentiád elnöki értesítését az idén ily nagygyűlésünk megtartásáról és napjairól; annak a püspöki kar védelme alá helyezéséről; mely védőségben apostoli hivatásomnál fogva kötelességszerűleg annál nagyobb örömmel osztozom, mert meg vagyok győződve, hogy az ezen nagygyűlésen is megnyilatkozó egységes hit, szeretet, akarat és tett ereje áldás gyümölcseivel fogja elárasztani egyesek lelkét és a közszellemet.

Részvételi jegyemet Isten segélyének

kérése mellett az besatolt 300 koronával váltom ki.

Fogadja Nagy méltóságod mély tisztelettem nyilvánítását.

Garamszentke met, 1913. július.

Radnai Farkas s. k.

besztercebányai püspök.

*** 40 nap.** Mard nap óta eltelt a kritikus negyven nap zuhogott is az eső, folyt a hőmpolygó árvíz, óriási csapás zúdult az országra, millió károkat szenvedtünk és talán talán annyi hasznunk volt, hogy a károkból megtanulta az ország, hogyan kellett volnamár ezelőtt és most már hogyan kell sürösen a víz ellen védekezni, talán, ezek az árvizek helyes, komoly mederbe terelték a vízvédelmi politikát. Tegnap volt a negyvenedik nap, így azután szabad remélünk, hogy nem lesz több eső és máttól kezdve barátságosan, melegen fog ránk mosyogni az igazi nyári napsugár.

*** Kinnevezések.** A pénzügyminiszter az országos kataszteri felmérés tiszti létszámában a nagyváradi m. kir. 8. felmérési felügyelőségénél Ulfert József kataszteri mérnököt hasonminőségben a IX. fizetési osztályba Haber Gyula kat. mérnökké a X. Kardos Mihályt kat. mérnökké a XI. fizetési osztályba való sorolással kinevezte.

*** Még mindig fenyeget az árvíz.** A Fekete-Körözs ármentesítő társulat igazgató főmérnöke Müller György tegnap átiratot intézett az alispánhoz az árvíz dol-gában. Az átirat szerint július 1-től július 16-ig három ízben oly magas volt a víz-állás a Fekete-Körözben, hogy eddig még ilyen sáhsém volt. Tekintettel a mostani abnormális árdjárásra, lehet tartani tőle, hogy újabb áradás következik be. A legutóbbi áradás alkalmával csak megfeszített erővel lehetett megakadályozni a kiöntést. Nehogy esetleg újabb veszedelem esetén az ármentesítő társulat az aratási munkálatok foly-tán hiányában legyen a munkás kéznek, kéri a főmérnök az alispánt, hogy keresse meg az illetékes hadtestparancsnokságot, mászerint az alispán egyszerű telefon vagy távirat értesítése alapján nyomban megfelelő számú katona álljon rendelkezésére.

*** Vasuti hivatalnok halála.** Mittinger Árpád forgalmi hivatalnok Halas állomáson a harmadik sínpáron lévő személyvonatot el akarta indítani, ugyanakkor azonban az első sínpáron a regőcei vicinális tolatott, a mely elütötte Mittingert és mind a két lábát elvágta. A szerencsétlenül járt forgalmi hivatalnokot a kórházba szállították, a hol nemsokára meghalt.

*** Kevés a margittai telefonvezeték.** A vármegyének kevés községe van már, amely telefontal ne rendelkezne. Emellett az üdvös modern ujtás mellett azonban a vezető körök figyelmét elkerülte az, hogy egyes nagyobb helységek részére nem gondoskodtak elegendő vezetékről. Ezek közé tartozik Margitta is. A margittai telefon-állomást Nagyváradal egyetlen egy vezeték köti össze. Erre az egy vezetékre, mint már többször hangsúlyoztuk oly sok állomás van rá kapcsolva, hogy ezen az egy vonalon normálisan lehetetlenség lebonyolítani a beszélgetéseket. Ma Margittával vagy a járás valamelyik községével nehezebb összeköttetést kapni, mint rendes kezelés mellett Budapesttel. Ezen az állapoton segíteni kell. Az intéző

köröknek figyelmébe kell venni, hogy már ma is olyan fejlődési stádiumban van, hogy egy vonalat maga a járási székhely képes lefoglalni. Ha a jelenlegi állapotok maradnak meg továbbra is, akkor a telefon itt elveszti minden jelentőségét, ez pedig nem lehet célja sem a postának sem a közönségnek.

*** Vonatok összeütközése.** Kato matelepen, Kecskeméttől hét kilométerre egy lekomotivvezető vigyázatlanságából vasuti szerencsétlenség történt. Két vonat összeütközött. Em beréletben nem esett kár, annál súlyosabb azonban az államvasut anyagi vesztésege. Az államvasutak kára ugyanis 1.000.000 koronára tehető.

*** A kolera ellen.** Zimonyból jelentik, hogy a kolera behurcolásának fenyegető veszedelmére való tekintettel Zimony és Belgrád között megszüntették a hajóforgalmat.

*** Apró lopások.** Pataki Sándor belényesi lakos nyílt szorájából egy dupla fedelű aranyórát és láncot 240 korona értékben ismeretlen tettes ellopott. — Péteri köz-ségben Deutsch Dávid uradalmi kovács műhelyének ablakait ismeretlen tettes betörte és onnan mintegy 200 korona értékű szer-számot összeszedett és ellopott. Ugyanezen éjszakán Geiseit Márkus szatócs és keres-máros aftájának felfeszítésével mintegy 70 korona értékű árut loptak el. A lopás elkövetésével Sós Elek kovácssegédet gyanusítják, aki a lopás elkövetése előtt a köz-ségben csavargott. — Moskovits Miksa bankigazgató szádbogáyi uton lévő szőlőjéből egy darab sárga szőrű, keselylábú, orrán fehér foltos, a bal tomporán varrott vágású 350 koronát érő lovát ismeretlen tettes kikötötte és elhaj-tatta.

*** A fiuvá lett leány című és az Uj Nagyvárad július 16-iki számában közölt cikkekre vonatkozólag Faur Ferencné annak kijelentésére kérte fel lapunkat, hogy az állítólagos fiuvá lett leány, Sajóvölgyi Ali, az ő Teruska nevű leányának nem udvarolt, sem a leány kezét meg nem kérte, szóval semmiféle összeköttetés nem volt köztük.**

*** Honvédzenekar a Royalban.** A nagyváradi m. kir. honvédzenekar a Royal-kávéház és a Rimanóczy-étterem teraszán hangversenyt tart válogatott műsorral. Tekintettel a vacsorázó közönségre a hang-verseny 8 órakor kezdődik. Kedvezőtlen idő esetén a kávéházban lesz megtartva a hang-verseny.

*** Betörés a Körözs-utcán.** Csütörtökön éjjel izgatott lótás-futás zaja verte fel Körözs-utca esőndjét. A 33. számú házba betörték és a betörést még idejekorán felfedezte Márton Géza hivatalnok. Márton a rendőrségre futott, de meg kért egy arra haladó társaságot, hogy amíg a rendőrökkel visszatér, tartsák szemmel a becsukott kaput, nehogy a tettesek megszökjenek. A társaság ott is maradt a becsukott kapunál és erősen fülelt minden neszre. Hallották is, amint valaki kulcsot illesztget a zárba. — Vigyázz! a kulcsot ne enged kilökní — szolt figyelmeztetőleg az egyik tag a társaságból. Későbbben reszelővel, feszítővassal próbálkozott az ismeretlen a kapu mögött. Mire azonban a rendőrök megérkeztek a betörőnek hült helyét találták. Valószínűleg a szomszéd házon keresztül szökött meg. A gyanu egy Bara Fodor nevű süket-néma suhanera irányul, aki később a tömegbe vegyült és végig nézte a ház átkutatását. A rendőrség onnan meríti a gyanuját, hogy

épeszü ember nem bolond, hogy azon az uton akarjon megszőkni, ahol emberek állnak és hangos beszélgetés közepette betöröt akarnak fogni.

* **Uj szenzációk a Vigadó mozgóban.** Néhány napi szünet után ma ismét megnyílik a Vigadó mozgószínház. Gazdag, elsőrendű műsort szerzett az igazgatóság a szombati és vasárnapi előadásokra. Bemutatóra kerül a „Fokról-fokra” című 3 felvonásos modern dráma, a nagyvárosi élet megdöbbentő rajza. Két kacagtató pompás bohózat „A papa ellenére” és „Akinek szerencséje van”. Természeti felvételen látnunk olasz és kínai vidékeket és nagyszerű sportműtávtványokat. Az előadások délután 3 órakor kezdődnek.

* **CSODASZÉP,** friss, ideai termésű csemegeeszőlő! **Őszibarack, cukordinnye, ausztrai ideai alma, friss paradicsom** stb. Kitünő hegyi borok, kőbányai szalon és maláta sörök. **MERTZ NÁNDOR** csemege üzletében, Körös-utca. Telefon 448 sz.

POVAZSÁN JÓZSEF

hatóságilag engedélyezett
electrotechnikai vállalata
Nagyvárad, Bazár épület,
színház oldal.

Telefon 525.

Telefon 525.

* **Ingtalan eladás.** Nagyteleky-utca 31 szám alatti ingatlanunk (lakóház nagy telekkel) jutányos áron azonnal eladó. Részletes föltételek megtudhatók Kossuth-utca 3. szám alatti irodánkban. Hungária cipőgyár r.t.

* **Kossuth-utca 12. sz. ház emeletén** háromszobás utcai lakás azonnal kiadó. Értekezhetni a Polgári Takarékpénztárnál.

x **Okleveles tanítónő** — mérsékelt díj mellett — órákat ad **iskolai tantárgyakból, valamint zongora és hegedűből,** akár saját lakásán, vagy pedig házhoz járva. Kivánatra tanít **rajzot és olajfestést is. Lakatos-utca 11. sz. a.**

x **Két jogász sétál a városban,** szemben találják magokat egy régi ismerősükkel Pista barátjukkal, a mint ránéznek feltűnik előttük, a barátjuknak elegáns felöltője van, a melyet hallatlan olcsó árban szerezhet be mindenki **Nagy Sándor** férfi divatruha kereskedésében a **Zöldfa-utcán,** passagő-kapu mellett.

* **Hölgyek kényelmére** bevezette a telefont, hogy a fürdő szezonra gyorsabban lehessen hölgyeinknek a megrendeléseket feladni a **Mille Juliette** fűző-teremnél Nagyvárad Színház-u. 4. Emke mellett. **Készít:** legújabb divatu fűzőket, haskötőt, melltartót, egyenestartót stb. **Allandó nagy raktár fűzővédőkben.** Telefonszám 827.

x **Érdekében áll,** hogy megrendeléseivel felkeresse **Biró László és Tsa** urit, női- és papi szabókat. Meglepő olcsó árak, modern szabás, elsőrendű munka **Sal Ferenc-utca 17.** Telefon 832 sz.

x **FELHIVJUK** a nagyérdemű hölgyközönség szíves figyelmét a **most megnyílt Rácz és Vass** női divatszalonban készülő eredeti **angol kosztüm és felöltőkre.** Mérsékelt árak. **Nagy Sándor-u. 17.**

x **Különlegességi** cukorka- és csemegeüzlet csak egy van városunkban, a **cukorka bonbonniere** a Bémer-téri korzón, hol sem kávé, sem fűszert szag nem járja át a cukorka és csemege különlegességek izét. Ezért mindenkinek saját érdeke egészségi szempontból is, hogy szükségleteit ott szerezze be. Finom kiszolgálás és olcsó ár. Tisztelettel **Benedek Testvérek** tulajdonosok.

x **Ridzyk József** épület- és műlakatos Nagy-Várad Rákóczi-ut 20 (Lévai M.-tőle házban.) Javítások gyorsan és popsan készülnek. Elvállal minden e szakmába vágó illetmunkát a legegyszerűbbtől a lediszesebb kivílig, terv és rajz szerint. Szegecsel vasoszlopok, üveglak, vastetők, vasablakok, tűzmentes vasajtók, sirkecsok, üzleti vasredőnyök, ablakredőnyök, cégtáblák, akaráktűzhelyek. Lev-lap hívásra azonnal megjelenel.

x **Klein Vilmos és Társa** üzlete ismét megnyílt Rákóczi-ut 8. Meglepő olcsó és szolid árban szerezhetők be a legújabbak a 2—, láb-raválók 1—, gyermek-könyek —50, gyermek harisnyák —24, 12 drb fim batiszt zsebkendő 3—, férfi és gyermek sapkák nr —36 fillértől, női kesztyük —18 fillértől, vászncipők —60 ftől. Mindezeneken kívül kaphatók fői és női harisnyák, női clott lüster és vászon könyek, férfi és női esőernyők, clott és siffon szoknyák, br és acél árúk és sétatötek nagyválasztékban. Nagyobbienységű legújabb öngyújtót —50 fillérjével árusítuk ki.

x **A városban** zámptalan esetben lehet csoportosulásokat látni, amint a hölgyek táncskoznak egymás között azon a hallatlan olcsó árban forgalombahozott **harisnya és keztü cikkek**en amit **Ungerleider Salamon** harisnya és keztü áruháza árusít Nagy-Váradon Szent János-utca 4. sz. alatt.

x **Utások,** Félix és Püspökfürdőbe menni szándékozók figyelmébe ajánljuk Serác Aurél söresarnokát (Váradvelencei állomásnál) hol a közönség kényelmére modern nyári fedett terraszok állanak rendelkezésre, amelyekben naponta frissen csapolt Dréher-sör és dupla maláta sör, kitünő borok, izletes hideg és meleg ételek kaphatók.

* **Téli ruhákat** u. m. bundák, szörme és plüs kabátokat, szőnyegetek stb. nyári gondozásra elvállalunk felelősség mellett javítással együtt **Hatvány és Szentmiklósv** szücsők, Nagy Sándor-u. 1.

x **Zombor Sándor** sebész-orvosi műszer, kötszer és testgyejenítő gépek készítője. Nagyváradon, Nagy Sándor-utca 17. sz. alatt, ahol villány erőre berendezett műhelyében készít mindenféle fém-csiszolást, nikkelezést és minden e szakmába vágó munkát jutányos-árban, levelekre válasz.

x **Szandál** 20—25 számig 2 korona; 26—28-ig 2 K 60 f., 29—34-ig 3 K 20 f., 35—42-ig 4 K., Vászón cipő 35—42-ig 1 K-tól kezdve szürke és barna szarvasbőrből, női fél cipő 6 kor., női parti fél cipők 3 koronától kezdve Feketénél Szent János-utcán, Kis-pipa mellett.

Valódi **Chassala szandálok,** amerikai **tennis cipők** és szabadalmazott **tennis ingek** kizárólag

REICHARD áruháza

cégnel kaphatók.

TÓTH JÓZSEF

épület és műbutor asztalos Nagyvárad, Szilágyi Dezső-utca 12. Lakatos-ház.

A legjutányosabb árszámítás mellett készít mindennemű épület portál és műbutorasztalos munkákat, valamint javításokat a legizlésesebb kivitelben.

Tervek- és költségvetésekkel díjtalanul szolgálok.

Utazó bőröndök, utazási cikkeket legjobban és legolcsóbban **STERNBERGNÉL,** Szent László-tér 2. sz.

Kossuth-utca 2 sz. házban a volt Tóth Zsigmond féle **üzlet-helyiség** azonnal kiadó. Értekezhetni a Polg. Tak.-pénztárnál

Vigyázat!!

DIÓSY SOMA
(DIÓSY MISKA)

GIMFESTŐ, ZOMANGTABLA KÉSZÍTŐ

EMKE és PANNONIA KÖZT
ROSENZWEIG MIDERES MELLETT VAN

TELEFON 839 SZ.

Olcsó gyógykurák itthon. Hüléses, csúzos, rheumás fájdalmak ellen iszap, forró lég, fenyő-fürdők. Almatlanság ellen villanydelej gyógyítás, hizlaló, soványító kurák.

Nem kell okvetlen gyógyfürdőbe utazni, mert Nagyváradon is tarthatók a gyógykurák **Dr Rácz Ödön sanatóriumában**

Szilágyi Dezső-u. 7. Telefon 639. Bejáróknak egész nap nyitva. Benlakóknak olcsó pensio.

Engel Dezső

vizsgázott fogtechnikus

Lakását Bémer-térre (EMKE kávéház emeletére) helyezte át.

OCCASSIO ELADAS
a tavaszi idényre

Tátray Gusztáv
kézimunka üzletében

Rákóczi-ut 4.

Telefon 783. :: Telefon 783.

x **Ismét megérkeztek** elegáns modell-
kalapok UJHELYI RÓZA Rákóczi-utcai üzletébe,
finom gyászkalapok és fátolyok is kaphatók. Telefon
130 sz.

Értesítés.

A mai naptól kezdve házhoz szállít a
Schlauch-téri kiosk mindennap **jeges-
kávét és fagyaltot**, kisdag fagyalt **24**,
nagydag fagyalt **30** és jegeskávét **30** fill.
Megrendelések naponta bármely órában el lesz-
nek intézve. **MAGYARI BÉLA** hírneves cigány-
zenekara szórakoztatja a n. é. közönséget ünnep
és vasárnap.

x **Szenzáció a Korona kávé-
házban.** Ma és minden este a Korona kávéház-
ban egy országos hírnevű női zenekar hangversenyez
a legújabb ének és zeneszámokkal naponta változatos
műsorral. **Biró Irénke** és **Báthory Adél** karmes-
ternők vezetése alatt, a társulat tagjai elsőrangú
erőkből van összeállítva u. m. **Biró Irénke** cselló-
művész, **Kőváry Józsa** priménekesnő, **Báthory
Adél** zongoraművész, **Földes Lili** kitűnő harmo-
nista, **Füredi** nővérek dob és hegedű művésznők és
Várady Franciska nagybőgősnő, a társulat magán-
számokkal is szórakoztatja a n. é. közönséget, a hang-
verseny kezdete este 8 órakor. Szabad bemenet.
Szíves párfogást kérnek **Biró Irénke** és **Báthory Adél**
karmesternők

x **Az „Erdélyi Kereskedelmi és Automo-
bilforgalmi r.-t.”** itteni fiókja június hó 1-én
Kórház-utca 6. sz. alatt modernül berendezett,
ujjonnan épülő **GARAGE ÉS JAVITÓMŰHELYT**
nyit meg. A garage és javítóműhely felszerelése
és kiállítása minden követelményeknek megfelelő
lesz. A társaság eme új vállalkozása automobilita
körökben általános megelégedést kelt, annál is
inkább mivel Nagyváradon és az egész megyében
ily szakszerűen berendezett garage és javítóműhely
az autotulajdosok között régen érzett közük-
séget pótol.

Elsőrendű modern hölgyfodrászterem a

Rammingeré

színházi és hölgyfodrász

szemben a színházzal.

Telefon 1076.

Telefon 1076.

* **Kossuth-utca 6. sz.** ház omeletén a
Körös felőli oldalon modern háromszobás lakás mel-
lék helyiségekkel november 1-re kiadó. Értekezhetni a
Polgári Takarékpénztárnál.

x **A Betfiai barlang titka** már fel-
van fedezve, de az is nyílt titok, hogy játé-
kot, ajándéktárgyat és egyéb bazárcikket
a legjobban a **Párisi bazárban** a Sas
alatt lehet vásárolni.

MULATSÁG

A népszövetségi **Anna-bál** ren-
dezőségének, amint az időjárás mutatja, elég
jó orra volt, s remélhetőleg be is fog válni
a mottó, hogy „**Kibőjtöljük az időt**”, mert
amint az időjárás mutatja, most vasárnap
szintén bele ragadnánk a sárba. Remélhető-
leg azonban a jövő héten már meggondolja
az idő a dolgot, s látva egyik helyi lap sze-
rint, keresztényi türelmünket, nem fog to-
vább kötekedni velünk, beadja a derekát és
az **Anna-bál** oly fényes sikerű lesz, mely
felülmulja a tavalyi multság sikerét is. A
halogatás nem hogy hátrányunkra, de a
közönség körében tapasztalt érdeklődés bi-
zonyítja, hogy még előnyünkre vált. Azok
a csoportvezetők, kik még az új meghívót
nem vették át, szíveskedjenek még a mai

nap folyamán a Hitelszövetkezetbe el-
fáradni, hogy legkésőbb vasárnap délelőtt
kézbesítve legyen, nehogy valaki délután
potyára kiutazzon a fürdőbe.

Szöllőgazdasági cikkek:

kékkő, raffia, kénmáj, fonal,
ojtó-viasz és pamut, rézkénpor,
bordói por legjutányosabban a

WURST JÓZSEF

cégnél szerezhetőek be.

SPORT

A NAC tenniversenye.

A NAC aug. hó 5-én tartandó tenniver-
seenyére az eddig beérkezett nevezések
már előre biztosítják a verseny sportbeli si-
kerét.

Nagyvárad legkiválóbb tennisjátékosa
dr Fekete Ferenc, dr Grósz Imre, dr Fekete
Béla, Sonnenfeld Gusztáv, Rendes Ervin,
György Pál, Reviczky György, Rác István,
stb. jelentették be biztos startjukat. Az MDC
versenyre meghívja a Kolozsvári Egyetemi
AC és a Debreceni TE tennisgárdáját is.
Ez előbbi club az ország legkiválóbb tennis-
játékosaival rendelkezik, tagjai a pesti ver-
senyeken is számtalan győzelmet arattak.

A három város tennisportjának repre-
sentálói közt előreláthatólag remek szép
küzdelmek fognak lefolyni az elsőségért.
Különösen szép küzdelem várható a férfi és
női egyesben, amely számok Nagyvárad vá-
ros bajnokságáért folynak és győztesei baj-
noki aranyérmeket és tiszteletdíjat nyernek. A
vegyespárosra a rendező egyesület tűz ki érte-
kes vándordíjat. A sporttéri pályákon máris
szorgalmas tréningélet folyik. Nevezési ha-
táridő: augusztus 2.

A Nagyvárad Sport Egylet országos atletikai versenye.

Ma és holnap délelőtt érkeznek Nagy-
váradra az ország minden részéből idereseg-
lett athléták, hogy részt vegyenek az NSE
vasárnapi atletikai viadalán.

Ha végigtekintünk a nagyszámu neve-
zésében: csupa ismerős névvel találkozunk.
Tizennégy számban lesz nemes küzde-
lem a díjért, a pontért, a dicsőségért, tizen-
négy klasszikus számban lesz alkalma a
nagyváradai sportkedvelő közönségnek erős,
izgalmas küzdelemben gyönyörködni.

A 100 yardos síkfutás handicapban 14
nevező van, akiknek tudását a handikaper
jól kiegyenlítette, úgy hogy a verseny telje-
sen nyílt.

A magasugrás handicapban 17, a fél
angolos síkfutásban 15 atléta fog indulni.

A junior sulydobás erős küzdelmet fog
eredményezni Gyarmaty Dte, Vargha Keac
és Coreán Keac közt, de beleszóllhat Keszt-
helyi vagy Bereczky is.

A junior discosvetésben Morár Beac fog
győzni Coreán és dr Sütő Keac előtt, míg a
senior discosvetésben Morár, Borbély és
Finta Keac fognak szép küzdelmet vívni.

A junior helyből távugrásban Z. Kiss

Keac, Varga Nse, Vértes (Spárta) és Stefá-
niai Beac a legjobbak, köztük fekszik a ver-
seny sorsa, meglepetést Korbucz Agoston
NSE szerezhet.

A 220 yardos handicapban 18, a 2 an-
golosban 10 nevező van.

Az 1 angol mérföldes síkfutásban Ste-
fániai Beac fog győzni Versching Spárta előtt,
míg a harmadik helyre Jónást várjuk.

A távugrás juniorban Varga és Bagi,
Nse, Finta Beac és Kulcsár Dte a jobbak;
az első helyre Bagit várjuk.

Izgalmasnak ígérkezik a junior rud-
ugrás, melyen Hatházy Dte Dániel NSE és
a trainingben 3 méteren felül ugró Korbucz
NSE fognak helyre jönni, a győztest nehéz
lenne megjósolni.

A gerely juniorban Corbán Keac fog
győzni. A 12 induló közül helyre Magyar
és Borbély várhatók.

A 10 kilométeres gyaloglásban Katz
Béla fog győzni.

Az érdekes verseny 1 korona 20 fillér
és 80 filléres jegyekkel tekinthető meg.

Tagok 1 koronát, diákok pedig az álló-
helyen 40 fillért fizetnek.

A BVC uszóversenye. A BVC az-
zal, hogy az ország minden részéből ide-
hozhatja az uszók színe-javát, tényleg párto-
lásra méltó dolgot mivel. A verseny 4 óra-
kor kezdődik az előfutammal, ezeket a fél-
három óras vonattal érkező közönség már
élvezheti végig, de gondoskodva van a fél-
őtkor érkező közönségről is, ekkor kerülnek
a döntő küzdelmek eldöntésre és ezek után
a rendkívül érdekes vízpoló matschek, szám-
szerint három. Ezen vízpoló mérkőzésre ki-
tűzött ezüst kehely a mai nap folyamán
látható lesz a Sonnenfeld Adolf cég kira-
katában A verseny vezetésre egyébként a
következő versenybírósság lett felkérve: Dr
Szunyogh Pál, jury elnök. Nagy Márton,
főszolgabíró, jury tag. Dr Fráter Pál, jury
tag. Kiss József, (Rákosliget) célbíró. Dr
Böszörményi László célbíró. Stotter Aladár,
(Kolozsvár) időmérő. Mezey Miklós, (Miskolc)
időmérő. Révay Gyula, (Rákosliget) pályá-
bíró. Schlesinger Izidor, pályabíró. Sonnen-
feld Gusztáv, indító. Dr Katz Lajos, orvos.
Lévai Sándor, pénztáros. Rendezők: Grün-
stein Béla, Böhm Rezső, Engel Kornél,
Friss József, Benedek Rezső, Breider Lajos,
Papp Ferenc. Ma szombaton este a vendé-
gek tiszteletére társasvacsera a Pannónia
külön helyiségében, hol vendégeket is szíve-
sen lát a BVC.

IGAZSÁG- SZOIGÁLTATÁS

§ **Kukorica-tolvajok.** Gerő Dezső
darvasi földbirtokos uradalmában hatalmas
lopásokra jöttek rá a múlt évben. Az urada-
lom raktáraiban felhalmozott kukoricából
óriási mennyiséget vittek el. Sokáig nem
tudtak rájönni, hogy kik voltak a tettesek,
míg végre hosszas figyelés után kiderült,
hogy az uradalom két alkalmazottja éjnek
idején belopózott a helyiségbe és apránként
vitték el a tengerit. Egyszerre csak egy-két
zsákkal, de így is pár hét alatt pár száz mé-
termázsa tengeri tünt el. Veres Ferenc és
ifj. Gál Lajos voltak a tolvajok, akik a teg-

napi törvényszéki tárgyaláson beismerték tetüket. 3-4 havi fogházbüntetésre ítélte őket a bíróság. Az ítélet jogerős.

A rendőr és a részeg ember.
Csernó Tógyer harangmezői földműves a tavaszi nagyvásáron kitűnő vásárt csinált. Néhány kövér bankó duzzadt a bugyellárisában és így nem maradhatott el az áldomás sem. Az állomásivást megkezdte az egyik koresmában, folytatta a másikban, úgy hogy alaposan felöntött a garatra. A koresmákból végül is kidobták, mire az utcán kezdett garázdálkodni. Gordán József rendőr be akarta kísérni, azonban a részeg ember ellenállt és a botjával megütötte a rendőrt. A nagyvárad kir. törvényszék büntető bírósága hatóság elleni erőszak büntetése és könnyű testi sértés vétsége miatt elítélte Csernó Józsefet 8 havi börtönre.

TÁVIRATOK

A jegyzők Tisza Istvánnál.

Budapest, jul. 18.

(Saját tud.) A Községi és Körjegyzők Egyesülete ma délelőtt tisztelgett gróf Tisza István miniszterelnöknél és Sándor János belügyminiszternél. A miniszterek válaszukban kijelentették, hogy a jegyzők ügyét a legnagyobb jóakarattal fogják felkarolni.

Szabadság a katonáknak.

Budapest, július 18.

(Saját tud.) A közös hadügyminiszter elrendelte, hogy az aratás alkalmával szabadságolt katonák szabadságidejét, különösen az árvíz sújtotta helyeken 8-10-14 nappal hosszabbítsák meg.

Svájci tanítók Budapesten.

Budapest, jul. 18.

(Saját tud.) Ma 220 svájci tanító érkezett Budapestre, akik külföldi tanulmányutjuk közben ellátogattak a magyar fővárosba és itt néhány napot fognak tölteni. A tanítókat a Budapesti Tanítóegyesület fogadta.

Visszavonultak a törökök.

Szófia, július 18.

Poincare és Sassanow intervenálására a porta parancsot adott ki, hogy a török hadsereg Lüle-Burgásztól vonuljon vissza.

A román király parancsa.

Bukarest, jul. 18.

(Saját tud.) A király parancsot adott ki, hogy a hadsereg szüntesse meg előnyomulását. Ferdinánd bolgár király ugyanis saját kezű levélben kérte a román királyt, hogy szüntesse meg az ellenségeskedést és kezdjék meg a béketárgyalásokat.

Eredménytelen a békekérés.

Páris, jul. 18.

(Saját tud.) A Matin úgy értesült, hogy Ferdinándnak a román királyhoz küldött békét kérő levele eredménytelen maradt.

KÖZGAZDASÁG

Tanfolyam kigazdák részére.

A nagykállói m. kir. földműves iskola f. évi október hó 1-től a következő év márc. hó 1-ig kisebb birtokon gazdálkodók részére tanfolyamot rendez.

A tanfolyam célja, hogy a vidék kisebb birtokainak tulajdonosait vagy bérlőit valamint ezeknek fiait az ilyen birtokok okszerű kezelésére megtanítsa.

A felvétel módja: felvételért a nagykállói m. kir. földműves iskola igazgatóságához címzett kérvényben kell folyamodni.

A kérvényhez csatolni kell:

- iskolai bizonyítványt, mely az irni, olvasni s a négy alpművelettel való számolni tudást igazolja;
- születési bizonyítványt, mely a 17 évet betöltött életkort igazolja;
- községi bizonyítványt a folyamodó erkölcséről, foglalkozásáról, vagyoni állapotáról;
- orvosi bizonyítványt arról, hogy folyamodó erős, egészséges munkabíró testalkatu, ragályos betegségben s szervi hibában nem szenved s hogy himlő ellen újra oltatott.

A kérvényeket személyesen kell legkésőbb aug. 31 ig Nagykovácsiban, a földműves iskola igazgatójának átadni.

A tanfolyam hallgatói fizetések és ingyenesek. Fizetéses hallgatóknak 180 korona élelmezési díjat kell fizetni, kik a felvételnél előnyben részesülnek.

Felvett tanulók az iskolában laknak, hol teljes ellátásban részesülnek. Szakkönyvek beszerzésére jelentkezéskor 10 koronát kell fizetni.

A nagykovács m. kir. földm. isk. igazgatósága.

Gabona üzlet.

Októberi buza	— — —	11.27
Buza 1914. áprilisra	— — —	11.89
Októberi rozs	— — —	9.02
Juliusi tengeri	— — —	8.17
Aug. tengeri (1913)	— — —	8.18
Tengeri 1914 májusra	— — —	7.30
Októberi zab	— — —	8.32

Budapesti értéktőzsde.

Magyar hitelrészvény	—	809.—
Oszták hitelrészvény	—	615.50
4%-os koronajáradék	—	80.80
Oszt. magy. államv.	—	689.—
Jelzálogbank	—	413.50
Leszámitoló és pénzváltó	—	503.50
Hazai bank	—	279.50
Magyar bank	—	525.75
Keresk. bank	—	3600.—

A szerkesztésért felelős:

Dr. VUCSKICS GYULA.

Fürdői menetrend.

NAGYVÁRAD—PÜSPÖKFÜRDŐ.

	reggel	d. e.	d. u.	d. u.	este
Nagyvárad ind.	7 49	9 50	2 19	4 39	8 11
V.-Velece	7 59	10 00	2 29	4 49	8 22
Rontó	8 16	10 16	2 46	5 06	8 42
Püspökfürdő érk.	8 21	10 21	2 51	5 11	8 44

PÜSPÖKFÜRDŐ—NAGYVÁRAD.

Püspökfürdő ind.	8 59	10 59	3 29	7 11	9 29
Rontó	9 04	11 04	3 34	7 16	9 34
V.-Velece	9 17	11 19	3 47	7 31	9 46
Nagyvárad érk.	9 27	11 29	3 57	7 41	9 57

Vasárnap és ünnepen egy külön vonat közlekedik, mely Nagyváradról indul d. e. 11:45 perckor, Püspökfürdőbe érkezik d. u. 12:15 perckor, Püspökfürdőből indul d. u. 12:50 perckor Nagyváradra érkezik d. u. 1:21 perckor.

NAGYVÁRAD—FÉLIX-FÜRDŐ.

	d. e.	d. e.	d. e.	d. u.	este
Nagyvárad ind.	8 00	10 01	2 30	4 50	8 31
V.-Velece	8 10	10 10	2 40	5 00	8 41
Rontó	8 26	10 26	2 56	5 16	8 56
Félix-fürdő érk.	8 38	10 38	3 08	5 28	9 08

FÉLIX-FÜRDŐ—NAGYVÁRAD.

Félix-fürdő ind.	8 40	10 39	3 10	6 50	9 10
Rontó	8 47	10 46	3 17	7 08	9 17
V.-Velece	9 00	10 59	3 30	7 20	9 30
Nagyvárad érk.	9 10	11 09	3 40	7 30	9 40

Vasárnap és ünnepen ezenkívül indul még egy vonat a Félix-fürdőbe délelőtt 11 óra 54 perckor és onnan vissza Nagyváradra érkezik 12 óra 33 perckor.

* Csak bezárólag szeptember 15-ig közlekedik.

Mezey Dezső

toronyóra készítő
Nagyvárad, Szt. János-u. 64.

Az ország egyik
legrégibb és leg-
megbízhatóbb
toronyóra
készítő telepe.
Olcsó árak, több
évi jótállás.
Villanyerő
berendezés.

Kívánatra árjegyzéket
bérmentve küld.

Meglepő ujdonság!

FACIMBALOM

Bárki egy óra alatt megtanulhat rajta játszani. A Facimbalom 15 különböző nagyságban összehangolt fadarabokból áll és a mellékelt verővel (ugy mint a cimbalom) lesz játszva. Ára verővel, tokkal és mesés ajándékkal csak 6 korona.

Wagner a „HANGSZER-KIRÁLY”

országszerte elismert elsőrendű hangszerárúházaiban

Budapest, József-körut 15.

Fényképes árjegyzék ingyen. — ÓVÁS: Figyeljen jól a pontos címre és házszámra.

LEGOLCSÓBB

és legjobb bevásárlási forrás

özv. Kádár János-né
elsőrangu fűszer- és csemégye kereskedése.

Mindenféle gazdasági cikkek, közözhárs, kékkő, auto- és gépolajok és **auto-benzin nagy raktára** !!

Egyesült Biharmegyei Kereskedelmi Bank és Központi Takarékpénztár R.-T. Nagyvárad, Bémer-tér.

Tűz- és betörésmentes

pénztárszekrények (safes) bérbeadása.
Ujjonnan épült intézeti helyiségünkben létesített **safe-deposit osztályunkban** különféle nagyságu pénztárszekrények (safes) csekély díj ellenében bérelhetők.

Ezen pénz-szekrényekben a bérlő fél értéktárgyait saját zárja alatt, önmaga kezelheti és ezeknek megőrzésére a legmesszebbmenő biztonságot és kényelmet találja.

Safe-deposit helyiségünket az érdeklődőknek készséggel bemutatjuk és részletes felvilágosítással szívesen szolgálunk.

Egyesült Biharmegyei Kereskedelmi Bank és Központi Takarékpénztár R.-T.

A Szent László-nyomdában

az egyházmegyei főtanfelügyelőség által a róm. kath. népiskolák számára összeállított minta szerinti

Heti órarend-ek

már kaphatók és pedig:

- A) teljesen osztott iskolák számára (minden egyes osztály külön-külön) dbja 16 fill.
 - B) részben osztott (két osztály együtt) iskolák számára 20 fill.
 - C) részben osztott (három vagy négy osztály együtt) iskolák számára 20 fill.
 - D) csztatlan (hatosztály együtt) iskolák számára 20 fill.
- A megrendelésnél a fentebbi megkülönböztetések és az egyes csoportok szerinti példányszámok pontos feltüntetését kérjük.

Hirdetések

felvételnek a kiadóhivatalban

Ha nincs megelegedve

szabójával, mert drága vagy rossz szul szab vagy nem pontos, szóval bármi okból. Keresse fel **DARABONT GY. és TÁRSA** uriszabó céget Szilágyi Dezső-u. 6 (Sonnenfeld-palota) és meglepi önt az ottani szolid olcsó, kifogástalan kiszolgálás. Alkalni és gyászruhák 24 óra alatt. Vidékről egy beküldött öltönyről uja készítek. Valódi angol szövetek.

Helyi és vidéki telefon 980.

LÉVAI MÁRTON

I.-t.

sirkőraktára és kőfaragó telepe

Nagyvárad Rákóczi-u. 20.

Nagyvárad város VILLAMOS MŰVE

Iroda és raktár: NAGYVÁRAD, Vár-tér 1.

Ertesítjük a t. közönséget, hogy a **Wolfram lámpák**

ára olcsóbb lett, **Wolfram** és egyéb izzólámpák nagy raktára **legolcsóbb áron** a közönség rendelkezésére áll. Telefon rendelésre ráfizetés nélkül házhoz szállítjuk.

Egész éjjel ügyeletes szolgálat.

Költségvetések ingyen.

Telefon szám 514.

Elvállaljuk villamos világi-tási és erőátviteli berendezések felszerelését.

Csillárok, izzólámpák

állandóan nagy választékban kaphatók.

Villamos motorak

1/4 lóerőtől minden nagyságban.

Főszerelő telefonja 55. sz.

A jó bornak

nem kell czégér

mondják még ma is a régi öregek! Hogy mennyire igazok van, eléggé bizonyítja

Kecskeméti István

is, a reklámra nem szorult ujonnan berendezett étterme

Nagyvárad, Teleky-u. 4. szám.

Nyitva éjjel-nappal. Kittenő saját termésti borai, **előzékeny kiszolgálás**, szolid polgári árak. **Abonensek naponta felvételnek.**

Szent László (Püspök) Gyógyfürdő

Nyári gyógyhely Nagyvárad mellett Európai hirtű 41° C. meleg természetes hévvez.

Javalva van, az ürületek és izmok csuzos bántalmainál, idült és különösen savas izületi loboknál, csonttörések és visszamaradt vastagodásoknál, idegbajoknál, melyek rheumatikus alapon keletkeztek, vesekövek eseteiben, májbajoknál, végre női bajoknál. Állandó fürdő orvos. Különböző igények szerint berendezett nagyszámu szobák árai K 1-60-tól K 8-ig váltakoznak. Gyógyterem hirdlapokkal, zongora könyvtár és tekeasztal. Terraszok szép

Kényelmes vasuti összeköttetés.

kilátással. Sétahelyek a fürdőtelepen és a mellette elterülő őserdőben és fenyvesben. Az erdőben jó tekepálya és lawn-tennis. Tükör- és kádfürdőkön kívül mórfürdők is vannak rendszeresítve. Modern uszoda uszás tanítással és homokkurával. Legszebb kiránduló hely. Elsőrendü zene. Kittenő konyha. Villanyvilágítás. Telefon, interurbán.

Dancs István.

Prospektust kívánatra küld a bérlőség.

FÉLIX-GYÓGYFÜRDŐ

Nagyvárad mellett. Téli és nyári gyógyhely. Egész éven át nyitva!!
Európa leggazdagabb kénes hév víz forrása, víz hőfoka 49° C. 17 millió liter napi mennyiség.

Csusz, köszvény, ischiás, izzadmányok és női betegségek ellen. 1911. évben 9200 beteg hagyta el gyógyultan és javultan a páratlanul határos Félix-fürdő gyógyforrásait, tükör, kád, iszap, mór és szénsavas fürdők, 250 kényelmes lakosztály, társalgó, zongora és olvasóterem, kitűnő vendéglők, állandó elsőrendű cigányzene, vasárnaponként katonazene, tenis-pálya, gondozott sétautak. 400 holdas park és fenyves erdő, 16 személyvonat közlekedik május 1-től a Félix-fürdő állomására naponta.

Posta, távirat, interurban telefon. — Curtaxe és zenedíj nincs. Prospektust küld az

Igazgatóság.

NYÍLT TELEFON 11-75 VIDÉKEN

FEST! TISZTIT!
vegyileg női, férfi és
gyermek ruhákat.

MOS!

gallér és kézelőket fényesre, csipke és szövet függönyök, bútor szövetek, papi és egyenruhák vegyileg tisztítatnak.

Gyár: Körözs-utca 13.

Felvételi üzlet:

Zöldfa Passage 93.

Rákóczy-ut 7. szám

Mokos Sándor.

Orvosilag több száz esetben ajánlva.

10-39. Telefon 10-39.

KEPES ELEK

orvosi kötszerész üzlete Nagyvárad, «Sas-passage» átjáró.

Ajánlja saját készítményű

sérv kötéit,

szuszpenzorionok fecskendők és betegápolási cikkeket, u. m. egyenestartók, haskötők, ágytálcák, bidég,

anatómiai sérv kötéi,

a melyek a sérvet állandóan visszatartják, műlábak és művégtagok, támgépek, gummi cikkek, harisnyák stb. és

a még fel nem sorolható cikkek. Külön probaterem női és férfi kiszolgálására. Óriási nagyraktár. Tisztviselők és iparosoknak árengedmény.

Melocco Péter cementárugyár és építés vállalat részvénytársaság

Budapest, IX. Timót-utca 4. a. b. szám.

Nagyváradfióktelep: Szőlős-u. 16.

Telefonszám 11-38.

Telefonszám 11-38.

Gyárt:

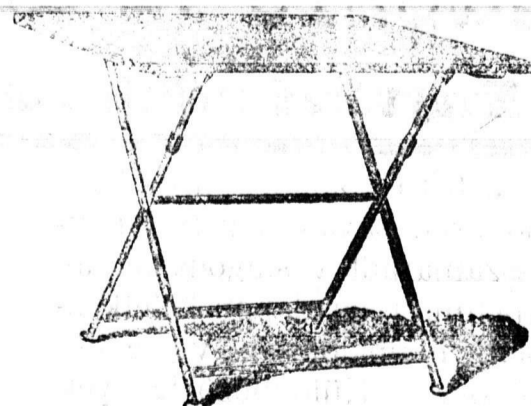
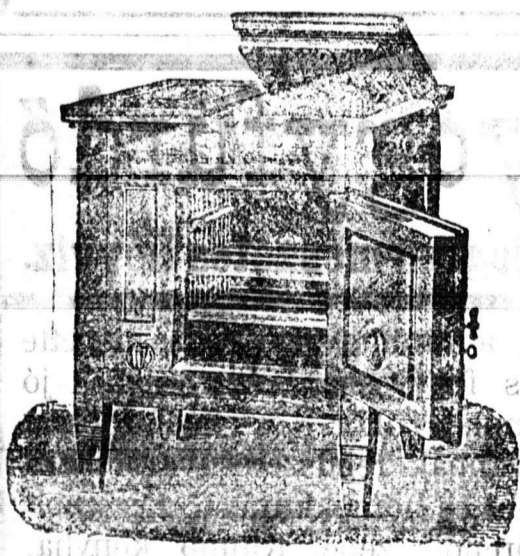
Szabadalmazott géppel gyártott karmantus portlandcement csöveket az összes szabványos méretekben és az ahhoz való idomdarabokat, csömöszölt és vasbetétes, valamint portlandcement csöveket, kúgyűrűket stb.

Márvány mozaiklap, működés és cementárugyár. Beton és vasbeton építési vállalat.

Elvállal:

Utcák és házak csatornázását, hidak és vízmedencék szakszerű építését. Nagyobb vállalatoknál tervekkel és költségvetéssel szolgál.

Meghívást az ország bármely részéből elfogad

JÉGSZEKRÉNYEK || kertí vasbútorok, valamint konyha-fabútorok is u. m.: konyha kredenz, FAGYLALT-GÉPEK és FORMÁK || asztal, szék, zsámoly, teknő és az összes konyha berendezések

TARSOLY és RISZTÓ

különlegességek vaskereskedésében

Nagyvárad, Rákóczi-ut. Telefon 390 szám.